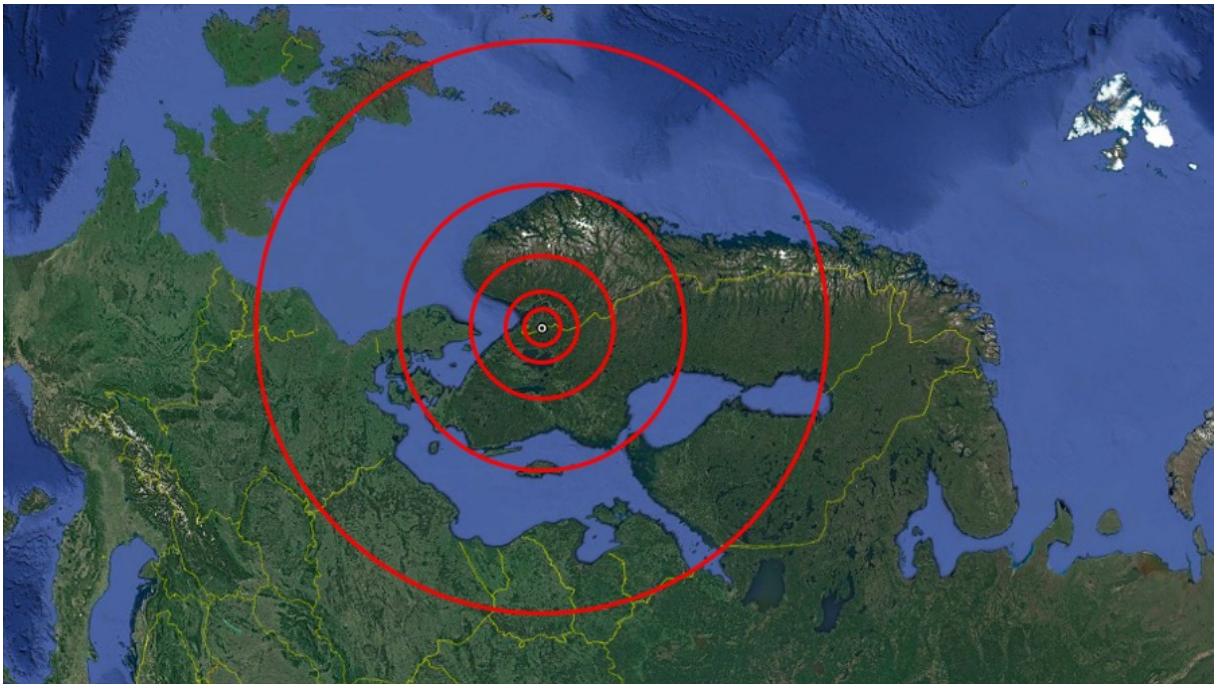

HANDLINGSPLAN

2020 – 2022

Forslag til Handlingsplan og budsjett 2020-2022

Bakgrunn

Grensekomiteen ble etablert i 1990. Siden den gangen har komiteen arbeidet aktivt med infrastrukturspørsmål og med spesifikke spørsmål knyttet til grensen. I tillegg har man gjennomført en del prosjekter i samarbeide mellom norske og svenske aktører hvor tema har vært oppvekst, reiseliv, friluftsliv, næringsliv, hestesport etc.

De største prosjektene og aktivitetene som Grensekomiteen er involvert i er:

- E18 utbyggingen
- Høyhastighetsutredningen Oslo-Stockholm
- TENTACLE prosjektet
- Unionsleden Moss-Karlstad
- Grensemuligheter og grensehindre

I tillegg er det alltid flere mindre saker som dukker opp innenfor turisme, næringsliv, kollektivtransport, ulv, toll og andre grenseutfordringer.

Formål / visjon:

Grensekomiteen skal være en aktør for å styrke og forenkle samarbeidet mellom Värmland og Østfold og være en pådriver for regional utvikling i det "Indre Skandinavia" gjennom å involvere svenske og norske nasjonale, regionale og lokale myndigheter i samarbeidet.

Generelle mål:

Arbeidet skal gjennomføres i nært samarbeid med de deltagende kommunene og de regionale myndighetene i Värmland og Østfold. Det skal også søkes samarbeid med Osloregionen og andre naturlige samarbeidspartnere.

Grensekomiteen skal:

- være aktiv i Interreg-arbeidet og i samarbeidet mellom Østfold Fylkeskommune og Region Värmland, både i forhold til å etablere nye prosjekter innen de vedtatte satsingsområdene og i forhold til å ivareta regionens interesser
- legge vekt på et samarbeid med andre komiteer, spesielt Svinesundkomiteen og ARKO
- bidra til å skape nettverk og formidle kontakter på begge sider av grensen
- arrangere konferanser innen medlemmenes interesseområder
- initiere nye prosjekter med basis i samarbeidsavtalen mellom regionene Värmland og Østfold og kommunenes prioriteringer
- informere og markedsføre komiteen og det grenseregionale samarbeidet

Medlemmer:

Grensekomiteen er norske og svenske kommuner i Viken, Värmland og Västra Götaland. Fra 2020 overtok Viken fylkeskommune Østfolds faste plass i komiteens styre. Etter kommunereformen i Norge er det nå Moss, Våler, Indre Østfold, Marker, Aurskog-Høland, Skiptvet og Aremark som er medlemskommuner i Norge. Og Årjäng, Bengtsfors, Säffle og Grums i Sverige.

TRANSPORT

Selv om det har skjedd store forbedringer i veistandarden så er det fortsatt store utfordringer på transportsiden i det sentrale skandinaviske grenseområdet fra Hedmark/Dalarna i nord til Svinesundsområdet i sør. Det er gledelig at E18 på norsk side nesten er ferdig utbygget.

Det gjenstår fortsatt 19 kilometer på norsk side gjennom Akershus og dessuten en lengre strekning i Sverige mellom Töckfors og Valnäs. Grensekomiteen slipper ikke taket i denne saken før alt er å plass.

Jernbanesaken er en enda større utfordring. Grenseovergangene og de nærmeste grensebyene (med unntak av Halden) er ikke en del av det planlagte Intercitynettet rundt Oslo. Selv om arbeidsmarkedsregionen strekker seg over grensen, og den økte mobiliteten og befolkningsveksten fører til større press på veiene, så har ikke jernbanen blitt opprustet til å kunne ta sin del av jobben med å bringe gods, pendlere og andre over grensen på en effektiv måte. Snarere tvert imot. Kongsvingerbanens kapasitet er sprengt og det går knapt et godstog i uka over Kornsjø. Passasjertrafikken går i hovedsak på vei og i lufta.

Grensekomiteen har de siste årene arbeidet gjennom TENTACLE prosjektet for å påvirke nordiske og nasjonale myndigheter og EU. Det har vært kontakt på høyt politisk nivå og med de respektive etater for å legge fram grenseregionens utfordringer, muligheter og ideer til hva som bør gjøres av nye investeringer.

Prosjektet som ble avsluttet i 2019 følges opp ved at Grensekomiteens årsmøte i Oslo i 2019 vedtok den foreslåtte 5 trinns strategi som inkluderer fokus på veisystemet, på dagens jernbanestruktur, på høyhastighetsbaner, på stedsutvikling og på TEN-T korridorene. Disse 5 punktene er grunnlaget for Grensekomiteens videre arbeid med transport for kommende år.

REISELIV OG OPPLEVELSER

Arbeidet med utvikling av Unionsleden Moss-Karlstad har hatt sterkt fokus de seneste 5-6 årene. Prosjektet har sin egen utvikling og struktur, så vi skal ikke gå mye inn på det her og nå.

Grensekomiteen har tatt stilling til at man vil være eier og primus motor for Unionsleden også etter at Interreg-prosjektet ebber ut. Grensekomiteen er forberedt på at utviklingen av Unionsleden vil ta flere år. Tidligere er det antydnet 10 år, så fram mot 2030 vil arbeidet med leden måtte ha et sterkt fokus. Det kan også innebære at et eller flere nye prosjekter må iverksettes etter at det første prosjektet er slutt i 2019.

Unionsleden vil også dra nytte av det nye Interreg prosjektet LET som nylig har fått klarsignal fra Interreg Sverige/Norge.

POLITIKK OG NORDISK SAMARBEID

Den tyngste finansieringen av komiteens arbeid kommer fra Nordisk Ministerråd. I 2018 ble det inngått en 3 års avtale som sikrer økonomisk bærekraft. I avtalen ligger det en forpliktelse til å delta aktivt i det nordiske samarbeidet. Grensekomiteen Värmland-Østfold er derfor med i en tematisk arbeidsgruppe for utvikling av bærekraftige nordiske byer og regioner.

Det nordiske samarbeidsprogrammet legger til grunn at alle grensekomiteene deltar i et grenseoverskridende arbeid på de prioriteringer som ligger i samarbeidsprogrammet.

Samarbeidsprogrammet skal revideres i 2020, og det gjenstår å se hvilke prioriteringer som blir lagt til grunn for kommende år. Det er likevel all grunn til å tro at den overordnede visjonen som er definert av de nordiske statsministrene vil legge føringer:

Norden skal være den mest bærekraftige og integrerte region i verden

Som et vilkår for den økonomiske støtten ligger det i sakens natur at Grensekomiteens arbeid og prioriteringer bør korrespondere godt med samarbeidsprogrammet, men kan selvsagt også ta opp andre saker. Transport er ikke en del av samarbeidsprogrammet, men transport er en viktig del av arbeidet med bærekraftig regional utvikling, så her er det ingen motsetning. Nordisk Råd har enstemmig vedtatt at samarbeidet om transport må styrkes.

På et møte i København i januar 2020 var alle 12 grensekomiteer representert. Møtet vedtok en uttalelse som støtter opp under Nordisk Råds ønske om et tettere transportsamarbeid i Norden, og et sterkere fokus på grensekryssende transport, ikke bare nord-syd, men også øst-vest.

INFORMASJON

Informasjonsarbeidet om komiteens virksomhet legges opp slik at flest mulig kan få innsyn i hva komiteen arbeider med. Derfor brukes det noen ressurser på å opprettholde en hjemmeside og litt annonsering. Mesteparten av info-arbeidet skjer via epost, sosiale medier, eksterne foredrag og deltagelse på møter og konferanser og gjennom prosjektene som komiteen er med i.

Målsettinger for 2020-2021

Nordisk samarbeid

1. Delta i det nordiske samarbeidsprogrammet og i de aktiviteter som initieres fra Nordisk Ministerråd, ut fra relevans, kapasitet og muligheter.

Transport

2. Visjonen om en "grønn korridor" Oslo-Stockholm skal holdes levende, hvor myndigheter, næringslivet, foreninger og institusjoner samarbeider om næring, utdanning, kultur, helse, idrett, opplevelser, transport, miljø, klima og energi.

3. Presse på for å forsere E18 utbyggingen gjennom Akershus og Värmland (Töcksfors-Valnäs), og forbedre kollektivtransporten langs E18.
4. Arbeide for å få realisert et moderne nordisk jernbanenett, herunder en moderne jernbaneforbindelse Oslo-Stockholm og Oslo-Göteborg, med konkurransedyktige reisetider.
5. «TENTacle-strategien» legges til grunn for videre arbeid med transportutvikling, slik som årsmøtet i 2019 besluttet.

Reiseliv og opplevelser

6. Reiseliv skal stå sentralt i grensekomiteens arbeid med vekt på utvikling av opplevelser og grenselandets spesielle historie, herunder Unionsleden. Komiteen kan være med på nye Interreg-søknader som styrker dette arbeidet.

Informasjon

7. Promotering av regionen gjennom bruk av Internett og andre media er viktig. Grensekomiteen ønsker å støtte prosjekter og initiativ for å fremme kunnskap og informasjon om regionen.

Politikk og samarbeid

8. Opprettholde gode kontakter mellom lokale/regionale myndigheter og offentlige institusjoner for å redusere grensehinder, forenkle samarbeid og bedre kunne utnytte felles ressurser og regionens potensiale.
9. «Politikk i Grenseland» videreføres med sikte på å styrke kontakten og samarbeidet over grensen mellom politikere og politisk engasjerte med et spesielt fokus på neste generasjon.

Aktiviteter, budsjett og organisering 2020-2022

Samarbeidsavtale med Nordisk Ministerråd

Den 3-årige samarbeidsavtalen ble fornyet for 3 år fra og med 2018. Fra 2021 etableres en ny avtale.

Inntekter

Grensekomiteen Värmland-Østfold økte i 2016 medlemmenes bidrag for å styrke ressursgrunnlaget i komiteen, blant annet for å sikre støtten fra NMR. Bortfall av et par medlemmer reduserer bidraget fra Sverige, men er ikke kritisk for komiteen. Komiteen bør undersøke mulighet for nye medlemmer og økte regionale bidrag.

Møter i Grensekomiteen

- Hvert år bør det avholdes 2 medlemsmøter i Grensekomiteen inklusive årsmøtet
- Komiteen har også et styre og et arbeidsutvalg som møtes etter behov og ad hoc grupper kan nedsettes for å jobbe med enkelte spørsmål. Arbeidsutvalget har det økonomiske ansvaret for virksomheten sammen med sekretariatsleder.

Sekretariat

De senere år har sekretariatet vært bemannet minimum 2 dager per uke, med unntak av juli. Nøyaktig timetall fastetes i avtale. Sekretariatet skal jobbe med å arrangere møter, seminarer, rapporter, søknader og promotere komiteen i ulike sammenhenger. Prosjekter kommer i tillegg.

Grensekomiteen deltar i en nordisk arbeidsgruppe 2018-2020 som gjelder "Sustainable cities and urban development". Sekretariat er NORDREGIO. I gruppen inngår også Kvarken og Greater Copenhagen. Arbeidsgruppens sluttrapport kommer i 2020. Fra 2021 vurderes mulighetene for å delta i nye nordiske arbeidsgrupper ut fra ressurser og relevans.

Informasjonsarbeid

Informasjon består av flere saker. Utarbeidelse av presentasjoner og foredrag, brosjyrer og dokumenter, deltakelse på møter og seminarer/konferanser som arrangeres nasjonalt, nordisk eller på europeisk nivå. Hjemmesiden www.varmost.net skal vedlikeholdes og oppdateres. Arbeidet med info og PR for Grensekomiteens arbeid bør fortsette på dagens nivå.

Reiser og overnatting

Det er behov for å ha midler til å gjennomføre reiser og møter internt i regionen til hovedstedene i Norden og eventuelt til EU kontorer for å påvirke og gi informasjon. Midler avsettes til å gjennomføre årsmøte, seminarer og styremøter.

Ekstern bistand

I forbindelse med at det skal utarbeides notater, rapporter og søknader til Interreg og andre steder så er det ønskelig å ha en mindre pott til ekstern bistand og konsultasjoner med eksperter.

Prosjekter

- Grensekomiteen har ansvaret for prosjektet Unionsleden. Den administrative ressursen dekkes i sin helhet av prosjektmidler hvorav egenfinansieringen innbetales av andre.
- Det bør søkes nye prosjektmidler innenfor transportområdet.
- Det var ingen aktivitet rundt «Politikk i Grenseland» de 3 siste år, men i neste periode bør det arrangeres et møte over grensen mellom unge politikere/ungdomsråd for å diskutere aktuelle saker, som for eksempel klima og miljø.
- Nye prosjekter av en viss størrelse som krever finansiering fra grensekomiteen og komiteens medlemmer skal diskuteres i styret før man inngår avtaler med andre prosjekt-partnere og leverandører. Søknader kan avgjøres av arbeidsutvalget når tidsaspektet og søknadsfrister tilsier det.

BUDSJETT FOR ORDINÆR DRIFT

KONTO	TEKST	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022
	DRIFTSINNEKTER			
3100	Medlemskontigent	315 000,00	315 000,00	315 000,00
3110	Nordisk Ministerråd	710 000,00	710 000,00	710 000,00
3120	Nordiske Byer	100 000,00	0	0
A	SUM DRIFTSINNEKTER	1 125 000,00	1 025 000,00	1 025 000,00
	DRIFTSKOSTNADER			
4500	Eksterne tjenester	285 000,00	235 000,00	235 000,00
6300	Leie lokaler og posttjenester	25 000,00	25 000,00	25 000,00
6420	Datasystemer, web	25 000,00	25 000,00	25 000,00
6590	Annet driftsmateriale	20 000,00	20 000,00	20 000,00
6700	Revisjonshonorar	20 000,00	20 000,00	20 000,00
6705	Regnskapshonorar	50 000,00	50 000,00	50 000,00
6760	Sekretariat	450 000,00	450 000,00	450 000,00
6800	Kontorrekvisita, etc.	8 000,00	8 000,00	8 000,00
6860	Møter, kurs, konferanser	100 000,00	100 000,00	100 000,00
7100	Bilgodtgjørelse	6 000,00	6 000,00	6 000,00
7140	Reiser,	60 000,00	60 000,00	60 000,00
7320	Reklame, annonser, salg	20 000,00	20 000,00	20 000,00
7420	Gaver og kontigenter	5000	5000	5000
7770	Bank og kortgebyrer	1000	1000	1000
7790	Andre kostnader-reserve	50000	0	0
B	SUM DRIFTSKOSTNADER	1 125 000,00	1 025 000,00	1 025 000,00
C	DRIFTSRESULTAT	0	0	0